

POSELSKI (54) *ai*

o oraz e jasne.

sg m N poselski (5). ◇ G poselski(e)go (2). ◇ D poselskiemu (2). ◇ A poselski (3), poselski(e)go (1). ◇ I poselskim (1). ◇ L poselskim (3). ◇ f N poselską (1). ◇ G poselski(e)j (1). ◇ D poselski(e)j (1). ◇ I poselską (1). ◇ L poselski(e)j (1). ◇ n N poselskié (7); -é (2), -(e) (5). ◇ G poselskiego (6); -ého (4), -(e)go (2). ◇ A poselski(e) (6). ◇ I poselskim (2) *Mącz*, *SarnStat*, poselski(e)m (1) *Diar*. ◇ L poselskim (3) *WujJud*, *ActReg*, *SkarKazSej*, poselski(e)m (1) *ModrzBaz*. ◇ pl N subst poselskié (1). ◇ G poselskich (2). ◇ D poselski(e)m (1). ◇ A subst poselski(e) (2).

Sł stp w innym znaczeniu, Cn notuje, Linde XVIII w.

Przymiotnik od „poseł” (54) :

a. *Od znac.* ‘wysłannik’; *angelicus, oratorius Mącz; legatorius Cn (5) :* Obiit legatus Aegyptum et Syriam, Pofelskim obyczáyem przyechał. *Mącz* 186d, 9d, 186d [2 r.].

Wyrażenie: »rozga poselska« = *kaduceusz (1):* Merkuriusz był poseł od bogów/ ktorego łąli z rozgą/ Kaducea zwano gdy co wielkiego mieli łąprawiác [...] Merkuriusz tknął go [*Argusa*] rozgą pofelką [...] á gdy zálnął ná wżytki oczy/ zabił go. *BielKron* 20v.

b. *Od znac.* ‘członek parlamentu’; *nuntius JanStat, Cn; legaticus Mącz (49) :* Czytane było to spisanie poselskie przy wszech. *Diar* 82, 22, 24, 28, 31, 38 (11); *DiarDop* 110; Z tego też prawá za potrzebami ludzkimi wrośły vmowy/ targi/ rozmáithe Contrákty [...] przymierze/ pofelki pokoy/ rozdzielność ludzi *GroicPorz* a2v; *BielKron* 125; *Mącz* 270a; *OrzQuin* I4v *marg*; o Poselskie pieniądze będzie się P. Podskarbi starał *ActReg* 4, 6, 74; áby żaden ná Pofelstwo nie był obiéran/ który rzecz y łąprawę łądowną/ któraby ná Séymie miała byđz łąprawováná/ miał. Abowiem przez to y łądy Seymowe bywáią zatrudnioné/ y łąrawy Pofelłkié częřtokroć bywáią opuřczoné *SarnStat* 42; *SkarKazSej* 694a, b *marg*.

Wyrażenia: »deputaci poselscy« (1): my iáko głowá/ z pány Rádami/ y z ośmiá Deputatów Pofelłkich/ łądzic [...] mamy *SarnStat* 153.

»gmin [= *zgromadzenie*] poselski« (1): Przeto więcéy wierzę Dionyzyuřowi iáko Biskupowi [...] á niżli wżytkiemu Gminowi Pofelłkiemu *OrzQuin* Fv.

»marszałek poselski« (2): *OrzQuin* D4; w wielkiem zgromádeniu/ gdzie zwierzchności żadney nie mářz/ (bo ná Pána Márřzałká pofelłkiego mále ieřt baczenie) iáko tám ktora rzecz skutek dobry wźiac może? *GórnRozm* M3v; [Postulata z wojewódtw znieřliřmy do p. marszałka poselskiego *AktaSejmikPozn* 1590/123].

»stan poselski« (2): *Diar* 65; siła ich ieřt/ ktorzy řtan Szláchecki ábo Pofelłki/ ktory ieřt wielką częřcią Rzeczypořp: nářzey/ winuią. *VotSzl* A2.

»urząd poselski« [szyk 4:3] (7): A tu będzie y o urzędzie pofelłkim/ y iáko wiele ná nim należy. *RejZwierz* 36, A5v; Ořłábienie też máieřtatu krolewřkiego [...] pochodzi/ ze złego řzáfowania y wżywania wrzędu pofelłkieg° ná řeymách. *SkarKazSej* 693b, 693b, 694a [3 r.].

Zestawienie: »koło poselskie« = *conventus Modrz [szyk 12:2] (14): Diar* 39; *OrzQuin* Cv; O pokoiu lepak y zgodzie dżiřeyřzych obywatelów nářzych mowic niepotrzebá/ gdyř řie ieřy W.K.M. y w Rádzie/ y w Pofelłkim kole/ y ná Sądziech [...] nářłuchác y nápátryć wřtáwicznie możeř *WujJud* a5;

ModrzBaz 144v; ná inftygácyą kołá pofelłkiego/ ichmość Práłáci/ ktorzy w rádzie zásiadáią/ muśieli Krołowi/ y rzeczypołpolitey przyśięgáć *NiemObr* 172; Któré *postulatum* od pánów kołá Pofelłkiégo Krółowi Ie⁶⁰ M. y Senatowi [...] było łzórokiémi łłowy odnieśioné. *SarnStat* *7v, *7v, 51, 151, 314, 443; A w ich pofelłkim kole/ o Boże moy/ iákie tám wftydu godne połtępki. *SkarKazSej* 694b, 691b, 694a *margin*.

DDJ